

Василь – Костянтин Острозький

Український православний князь,

культурно-освітній діяч, засновник слов'яно-греко-латинської школи і

друкарні в Острозі, противник Берестейської церковної унії.

Петро Конашевич – Сагайдачний

Політичний діяч, гетьман

реєстрового козацтва, який очолив морські походи
козаків на турецькі

фортеці Ізмаїл, Трапезунд, Синоп, Кафу,

допоміг польському війську розгромити

турецьку армію у битві під Хотинном.

Петро Могила

Митрополит Української православної церкви у

1632—1647 рр., який

домігся офіційного визнання польським урядом
православної

церкви, упорядкування церковного життя,
розвитку освіти

(заснування Києво - Могилянської колегії).

Богдан Хмельницький

Український військовий та державний діяч, полководець, дипломат, учасник козацько-селянських повстань **1630-х** рр., керівник

Національно-визвольної війни, засновник Української козацької держави, гетьман

України у **1648—1657** рр., установив відносини з Кримським ханством,

Молдовою, Московією, Швецією, Трансільванією та ін.

Петро Дорошенко

Гетьман Правобережної

України у **1665—1676** рр.,

обраний **1668** р. гетьманом «обох берегів

Дніпра», визнав протекторат Османської

імперії над Правобережною

Україною.

Іван Мазепа

Гетьман Лівобережної України у **1687—1708** рр.,
уклав Коломацькі статті

1687 р. з Московською державою, брав участь у
Другому кримському

поході **1689** р., уклав таємний договір **1708** р. зі
шведським королем Карлом **XII**

(національно визвольна акція) з метою відродження
незалежності України.

Кирило Розумовський

Останній гетьман Лівобережної України, який прагнув відновлення автономії України, розпочав проведення судової, військової і фінансової реформ, розширив права козацької старшини.

Григорій Сковорода

Просвітитель, філософ, поет, автор збірок «Сад божественних пісень»,

«Байки харківські», викладав поезику й етику в Переяславському та

Харківському колегіумах, мандрував Україною, проповідуючи свої

філософські погляди.

Іван Котляревський

Письменник, представник

нової української літератури, автор поеми

«Енеїда», п'єс «Наталка-

Полтавка» та «Москаль-чарівник», член

полтавської масонської

ложі «Любов до істини».

Микола Костомаров

Громадсько-політичний діяч, історик,
письменник, публіцист, етнограф, один із
засновників Кирило-

Мефодіївського товариства, автор
програмного документа «Книга буття
українського народу», учасник
громадівського руху.

Пантелеймон Куліш

Український громадсько - політичний діяч,
письменник, історик, етнограф, один із
співзасновників Кирило-Мефодіївського
товариства, учасник громадівського руху,
автор першого українського історичного
роману «Чорна рада».

Тарас Шевченко

Видатний український поет і прозаїк, художник,
автор поетичної збірки

«Кобзар» та поеми «Гайдамаки», серії картин

«Мальовнича Україна»,

діяч визвольного руху, можливий учасник Кирило-
Мефодіївського

товариства.

Маркіян Шашкевич

Український громадський
та культурно-освітній діяч,
греко-католицький священник, організатор
громадсько-культурного
об'єднання «Руська трійця», ініціатор і
співавтор альманаху «Русалка Дністрова»,
перекладач українською
мовою «Слова о полку Ігоревім».

Володимир Антонович

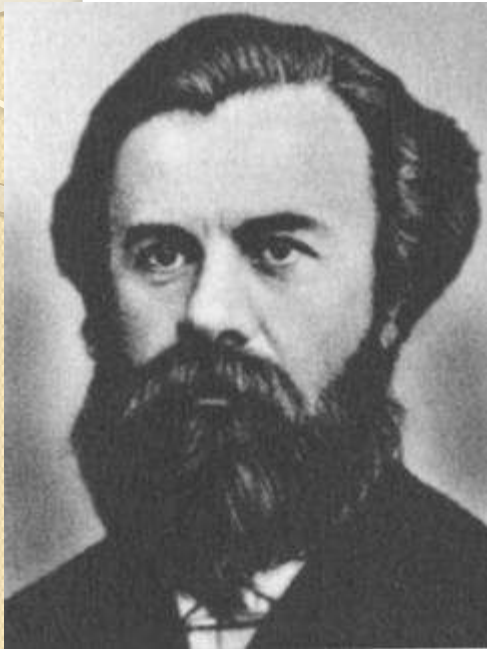

Український історик, археолог, етнограф, один із засновників Київської

громади, голова Історичного товариства

Нестора Літописця, професор історії

Київського університету, представник угруповання так званих хлопоманів.

Михайло Драгоманов

Український громадсько-політичний діяч, історик,
письменник, публіцист,
один із засновників громади в Києві, діяч
Південно-Західного відділу Російського
географічного товариства.

Павло Чубинський

Етнограф, поет, громадський діяч, учасник Київської громади, член

редколегії газети «Київський телеграф»,

один із ініціаторів створення Південно-

Західного відділу Російського географічного

товариства, автор вірша

«Ще не вмерла Україна...».

Микола Лисенко

Український композитор, диригент, піаніст, автор опер
«Наталка

Полтавка», «Тарас Бульба», «Різдвяна ніч», творів на
тексти Т. Шевченка «Музика к Кобзарю»,
«Гайдамаки», організатор щорічних шевченківських
концертів.

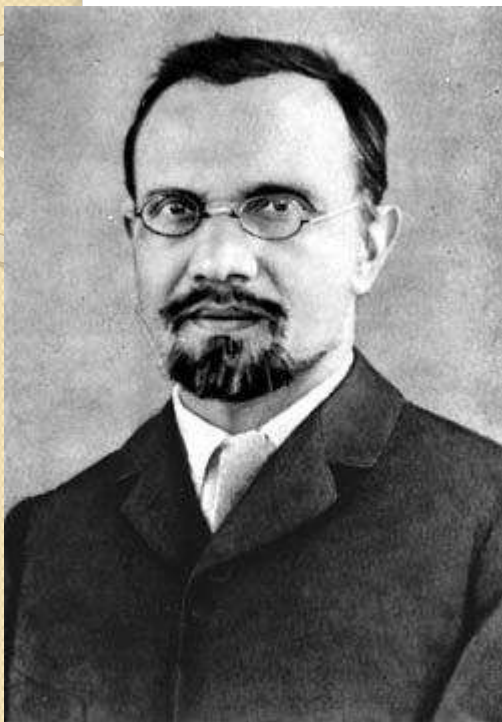
Іван Франко

Український поет, учений, громадський діяч, член Наукового товариства ім.

Т. Шевченка, один із засновників Української радикальної партії, автор

віршів «Каменярь», «Вічний революціонер», повісті «Захар Беркут»,

драми «Украдене щастя».

Агатангел Кримський

Письменник, сходознавець, дослідник історії та літератури Ірану, Туреччини тощо, історик української мови та літератури, автор праць «Українська граматика», «Нариси з історії української мови», професор Київського університету, один із засновників УАН.

Леся Українка (Леся Косач-Квітка)

українська поетеса,

прозаїк, драматург, автор

поетичних збірок «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки»,

драматичних поем «Осінь казка», «Кам'яний господар», «Лісова пісня»

та ін.

Соломія Крушельницька

Співачка, солістка Львівського оперного театру,
виступала на оперних сценах театрів у Петербурзі,
Кракові, Варшаві,

Парижі, Мілані, виконала близько **60** партій в операх
«Запорожець за Дунаєм», «Пікова дама», «Мадам
Батерфляй» та ін., виступала з концертами,
присвяченими
пам'яті Т. Шевченка .

Микола Міхновський – один із засновників Братства Тарасівців, 1900р. став один з ініціаторів утворення Революційної української партії (РУП) та опублікував брошуру «Самостійна Україна». У 1902р. утворив Українську народну партію в Харкові, що стояла на чітко виражених самостійницьких позиціях. Із березня 1917р. був ініціатором формування Українського військового клубу ім. гетьмана Полуботка і початку організації українського війська. Один з організаторів виступу самостійників, щодо рішення II Універсалу.

Андрей Шептицький – митрополит Української Греко- Католицької церкви. Брав активну участь у громадському житті західноукраїнського краю. Був депутатом віденського парламенту і Галицького сейму, але в стінах цих закладів з'явився лише двічі до 1914р., обидва рази виступав не з політичними, а з освітянськими темами. Заснував Український національний музей та Земельний банку у Львові (1910р.). У роки окупації Галичини російськими військами (Перша світова війна) був вивезений з України в Росію. Після повернення заснував Львівську богословську академію, яка в 1928р. була єдиним українським вищим навчальним закладом на українських землях у складі Польщі. У роки Другої світової війни підтримував наміри українців в час проголошення «Акту відновлення української державності». У багатьох пастирських посланнях виступав проти нацизму. Двічі звертався з протестом щодо нищення єврейського населення в Галичині до рейхсфюрера СС Гімmlера. За згодою митрополита значна кількість євреїв переховувалась в греко-католицьких монастирях і, безпосередньо, у митрополичій резиденції. Помер у листопаді 1944р

**Михайло
Грушевський**

політичний і державний діяч, історик,
голова Наукового товариства ім. Т.

Шевченка,

завідуючий кафедрою історії

України Львівського університету, автор 10-
томної «Історії України-Русі», один із
співзасновників Української демократичної
партії, голова Української Центральної Ради

Павло Скоропадський

Український державний і політичний діяч, генерал-майор, флігель-ад'ютант російського імператора Миколи II, учасник Першої світової війни, командуючий Першим українським корпусом, почесний військовий отаман Вільного козацтва, гетьман Української Держави
(1918 р.)

Володимир Винниченко
Громадсько-політичний діяч,
письменник, автор мемуарно-
публіцистичного твору
«Відродження нації», один із
засновників УСДРП, голова
Генерального секретаріату, заступник
Голови
Української Центральної Ради,
Голова Директорії УНР.

Євген Петрушевич

Український громадсько-політичний діяч,
депутат австрійського парламенту та
Галицького сейму, член
Головної української (згодом Загальної
української) ради, президент ЗУНР, після
проголошення злуки УНР і ЗУНР — член
Директорії, прихильник відновлення
незалежності ЗУНР після
підписання Варшавського договору 1920 р.

Симон Петлюра (1879 – 1925)

Український громадсько – політичний діяч. В 1905 році один із організаторів УСДРП. Під час Української революції – військовий секретар у Генеральному Секретаріаті, керівник армії УНР. В період Директорії - член Директорії, а з квітня 1919 року – Голова Директорії. В квітні 1920 року – підписав Варшавську угоду, яка стала приводом до радянсько – польської війни. Після поразки українських визвольних змагань жив у Парижі.

Нестор Махно

(1888–1934)

Український повстанський отаман, один з лідерів анархістського руху.

Влітку 1918 р. розпочав боротьбу проти влади П. Скоропадського, у середині грудня 1918 р. він уклав угоду з керівництвом Директорії УНР, яка виявилась недовготривалою. У січні 1919 р. розпочав боротьбу проти денікінців, військ Директорії і Антанти. Кілька разів ішов на зближення з більшовиками. З кінця листопада 1920 р. до серпня 1921 р. Махно вів боротьбу проти більшовицької влади.

Олександр Довженко

Письменник, кінорежисер,
художник-ілюстратор, один із
засновників української
кінематографії, працював на
Одеській кіностудії, Київській
кінофабриці, створив фільми
«Арсенал», «Звенигора»,
«Земля», «Поема про море»,
автор книги «Зачарована Десна».

**Євген
Коновалець
(1891–1938)**

Український військовий і
політичний діяч, керівник
Галицько-Буковинського
куреня Українських
січових стрільців,
полковник Армії УНР,
голова УВО, голова
Проводу Організації
Українських Націоналістів.

Степан Бандера

Український політичний діяч, один із лідерів Організації українських націоналістів, противник польської політики «пацифікації», голова ОУН-Б, прихильник відновлення української державності.

Андрій Мельник

Український військовий і
політичний діяч,
полковник Армії УНР,
співзасновник УВО, один
із лідерів Організації
українських націоналістів,
голова ОУН-М, після
смерті Є. Коновальця -
голова Проводу ОУН,
прихильник відновлення
української державності.

Сидір Ковпак (1887–1967)

Український радянський військовий і державний діяч, генерал-майор, учасник Великої Вітчизняної війни, командир Путивльського партизанського загону, пізніше — з'єднання партизанів, яке здійснило Карпатський рейд (1943р.), автор спогадів «Від Путивля до Карпат».

Роман Шухевич (1907–1950)

Український політичний і військовий діяч, член Організації Українських націоналістів (з 1929 р.), один із організаторів Карпатської Січі — збройних сил Карпатської України (1938 р.), Головнокомандуючий Української повстанської армії (1943—1950 рр.).

Йосип Сліпий

Український церковний діяч, ректор Львівської духовної семінарії, патріарх УГКЦ, звинувачений у «ворожій діяльності проти УРСР» і засуджений до **8** років ув'язнення (**1945** р.), звільнений з ув'язнення й висланий за межі СРСР завдяки виступам відомих політичних діячів країн світу на його захист (**1963**р.).

Перший секретар ЦК КПРС з 1953 – 1964 рр. Цей період в історії дістав назву “ десталінізація”, “Відлига”. В лютому 1956 році Микита Хрущов виступив на XX з'їзді КПРС із доповіддю “Культ особи та його наслідки”, в якій піддав критиці діяльність Й.Сталіна, масові репресії. Став ініціатором проведення надпрограм “кукурудзяна епопея”, “цілинна епопея”, “догнати і перегнати США за розвитком молока і м'яса на душу населення”. Звільнений із посади в 1964 році за таким обвинуваченням :“суб'єктивізм” та “волюнтаризм”.

Олесь Гончар

Український прозаїк, публіцист, громадський і політичний діяч, учасник Великої Вітчизняної війни, голова правління Спілки письменників України, автор трилогії «Прапороносці», романів «Тронка», «Собор» **(1968р.)** та ін.

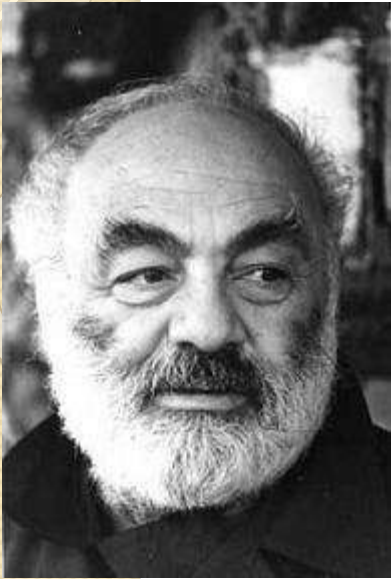
Василь Стус (1938–1985)

Український поет, літературознавець, літературний критик, представник «шістдесятників», учасник акції протесту у київському кінотеатрі «Україна» 1965 р., правозахисник, член Української Гельсінської групи, неодноразово заарештований і засуджений за «антирадянську агітацію і пропаганду», помер у таборі для політв'язнів, автор поетичної збірки «Дорога болю», лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (посмертно).

В'ячеслав Чорновіл (1937—1999)

Український політичний і державний діяч, журналіст, правозахисник, член Української гельсінської групи (1976 р.), неодноразово засуджений за «наклепницьку діяльність на радянський суспільний лад» до ув'язнення, голова Народного Руху України, народний депутат незалежної України, автор книг «Лихо з розуму», «Правосуддя чи рецидиви терору».

Сергій Параджанов (1924—1990)

Український і вірменський кінорежисер, народний артист УРСР, режисер фільму «Тіні забутих предків», учасник акцій протесту проти масових арештів інтелігенції у 1960-ті рр., заарештований і засуджений до тривалого ув'язнення, лауреат Державної премії ім. Т. Шевченка (посмертно).